

ת"פ 8192/08/15 - מדינת ישראל נגד חסן מוסטפא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 8192-08-15 מדינת ישראל נ' מוסטפא

כב' הש אלי אברבנאל

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

חסן מוסטפא

הנאשם

גזר דין

1. נגד הנאשם, יליד 22.7.1993, הוגש ביום 4.8.2015 כתב אישום המייחס לו עבירות של נשיאת והובלת נשק ואבזר לנשק, בכך שביום 30.7.2013 נסע במונית מחברון לירושלים, כשברשותו תת מקלע מאולתר, שבכוחו לירות ולהמית, וכן מחסנית מתאימה. את תת המקלע והמחסנית החזיק הנאשם בתוך תיק שהונח מתחת לכסא שעליו ישב.

לאחר שבתשובתו לאישום, טען הנאשם כי אין לו כל קשר לנשק ולמחסנית, ביום שנקבע לשמיעת הראיות, הוא הודה והורשע בכתב האישום, במסגרת הסדר טיעון, לאחר שנמחקה ממנו הוראת החיקוק הנוגעת לאביזר לנשק.

2. המאשימה הגישה את הרישום הפלילי של הנאשם, שממנו עולה כי ביום 1.3.2014 עבר עבירה של הסעת תושב זר וכי נידון בגינה בין היתר לחודשיים מאסר בעבודות שירות.

מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו, עולה כי הנאשם נישא לאחרונה בשנית וכי לפני כשמונה חודשים נולד לבני הזוג בן. מהתסקיר עולה עוד, כי אף שהנאשם מתקשה לבחון את חומרת המעשה, הוא לוקח עליו אחריות; כן נקבע כי הנאשם מקיים בדרך כלל אורח חיים תקין ברמה התפקודית ונראה כי העבירה "חריגה לאורחות חייו". שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי וקנס.

3. המאשימה עתרה לקביעת מתחם של 19-36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס, וטענה כי נכון לקבוע את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש הראוי לעבירה נע בין חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין שלש שנות מאסר בפועל. הוא ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שהוא מדגיש את חלופי הזמן הרב מאז העבירה, וטען כי יש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולהטיל עליו מאסר בעבודות שירות. לחלופין טען ב"כ הנאשם כי אם ייקבע שהרף התחתון שבמתחם עומד על מאסר בפועל, מן הראוי לחרוג בעניינו של הנאשם מהמתחם ולהטיל עליו עבודות שירות בלבד, במסגרת חריג השיקום שבסעיף 40(יא) לחוק, ההולם את עניינו של הנאשם, המנהל אורח חיים תקין ועובד לפרנסתו.

4. הנאשם הביע צער על המעשה והוסיף "עכשיו כל החיים שלי השתנו. יש לי ילד ואני נשוי. יש לי חיים נורמטיביים ויש לי עסק קטן שאני מנהל אותו. עשיתי טעות כשהייתי צעיר ואני מבקש מביהמ"ש עונש מינימלי שלא יהרוס את החיים שלי."

דין והכרעה

5. הנאשם הורשע בעבירה של נשיאה והובלה של תת מקלע שבכוחו להמית אדם ומחסנית תואמת. נסיבות הובלת הנשק האמור על ידי הנאשם לא התבררו. בשיחתו עם קצין המבחן מסר הנאשם לראשונה גרסה לפיה חבריו שכנעו אותו לרכוש את הנשק וכי עשה זאת ללא תכנון מוקדם. לגרסה זו אין זכר בכתב האישום שבמסגרתו הודה הנאשם, והיא לא נבחנה, לא בדרך של עדות הנאשם בשלב העונש, ולא בדרך אחרת.

6. חומרה רבה נודעת לעבירה של נשיאת נשק והובלתו שלא כדין ולא בכדי קבע לה המחוקק עונש מכסימלי העומד על 10 שנות מאסר. הפוטנציאל המסוכן שיש בעבירות הנשק והקשר הישיר שבין לבין עבירות אלימות חמורות ברורים מאליהם. ההגנה על חיי אדם היא הערך המוגן שביסוד עבירות הנשק, ומכאן החומרה הנודעת לעבירות אלה והצורך בהטלת עונשים מחמירים ומרתיעים בגינן.

פסיקת בית המשפט העליון מלמדת כי בתחום הענישה בגין עבירות נשק חלה בשנים האחרונות החמרה וכי מעטים וחריגים הם המקרים שבהם נמנע בית המשפט מלהטיל מאסר בפועל על מי שהורשע בעבירות אלה.

בע"פ 2398/14 אלהזייל נ. מדינת ישראל (8.7.2014) קבע בית המשפט העליון (כבוד השופט י' עמית):

"אחזור ואדגיש את מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמינות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדוייקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

בע"פ 3877/16 ג'באלי נ. מדינת ישראל (17.11.2016) קבע בית המשפט העליון (כבוד השופט א' חיות):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות בנשק ובכללן העבירה של החזקת נשק או נשיאתו שלא כדין. עבירות אלה מקימות סיכון חמור לשלום הציבור וביטחוננו ומחייבות "ליתן ביטוי עונשי הולם ומרתיע באמצעות הרחקת מבצע העבירה מן החברה לתקופת מאסר ממשית לריצוי בפועל" (ע"פ 5120/11 שתיווי נ' מדינת ישראל (18.12.2011); ע"פ 4329/10 פלוני נ' מדינת ישראל (25.10.2010)). עוד נפסק כי חומרתן של העבירות בנשק אינה מסתכמת רק בנזק שאירע בפועל, כי אם בפוטנציאל הנזק הנובע מאותן עבירות (ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל, (31.7.2013))."

ובע"פ 5323/12 אבו ליל נ. מדינת ישראל, נקבע (כבוד השופט א' שהם):

"נוכח הסכנה לשלום הציבור, ובשל הצורך בהרתעה מפני עבריינות הנוגעת לנשק, נקבעה מדיניות הענישה הכוללת, ככלל, רכיב של מאסר לריצוי בפועל (רע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל (29.3.2004); ע"פ 6583/06 אדהאם נ' מדינת ישראל (5.12.2006)). עוד יש לציין, כי בשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה בענישה, ככל שמדובר בעברייני הנשק (ע"פ 4460/11 מדינת ישראל נ' פאיד (28.11.2011); ע"פ 8416/09 מדינת ישראל נ' חרבוש (9.6.2010))."

7. ב"כ הנאשם הציג פסקי דין אחדים שבהם נקבעו בבית המשפט העליון עונשי מאסר בעבודות שירות בלבד בגין עבירות של החזקת נשק: ע"פ 1462/12 שוקרון נ. מדינת ישראל (7.6.2012) ע"פ 1505/14 לידאוי נ. מדינת ישראל (4.11.2014) וכן הציג פסקי דין אחדים מבתי המשפט המחוזיים שבהם הוטלו עונשי מאסר בעבודות שירות ובמקרה אחד שירות לתועלת הציבור בשל עבירות אלה.

8. פסיקה זו חריגה למדיניות הענישה הנוהגת בתחום זה, הנוטה בשנים האחרונות להחמרה בשל התרחבות התופעה של החזקה ונשיאת נשק שלא כדין, זאת בניסיון להרתיע מפני ביצוע עבירות אלה.

נסיבותיו של האירוע שלפנינו אינן חריגות. נהפוך הוא - מסקירת פסקי הדין בתחום עולה כי, רבים הם הנאשמים הנעצרים על ידי המשטרה מחוץ לבתיהם כשברשותם אקדח, רובה ציד או תת מקלע מאולתר, שאותו הם מחזיקים ללא היתר כדין.

עבירה של נשיאה או הובלה של נשק לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק חמורה כידוע מעבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק (ראו ע"פ 4945/13 האמור), זאת בשל זמינותו המידית של כלי הנשק בידי הנושא אותו, להבדיל מהחזקתו בביתו או במקום אחר.

נוכח כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבות שלפנינו נע בין 10 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר בפועל. בקביעת המתחם הבאתי בחשבון את סוג הנשק, את הפוטנציאל הטמון בו ומאידך גיסא את העובדה כי בפועל לא נגרם נזק כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

9. נסיבותיו האישיות של הנאשם שלפנינו אף הן אינן חריגות - מדובר בגבר שהיה בעת האירוע כבן 22, בריא, המנהל בדרך כלל חיים נורמטיביים, אשר היה מעורב בעבר בעבירה פלילית קלה יחסית, שבגינה ריצה חודשיים מאסר בעבודות שירות.

לזכותו של הנאשם יש לזקוף את הודאתו בעבירה, אם כי אין להתעלם מכך שזו ניתנה ביום שנקבע לשמיעת הראיות. בנוסף יש לזקוף לזכותו את הפגיעה הצפויה להיגרם כתוצאה מהעונש בו ובמשפחתו, ואת חלוף הזמן הרב מאז העבירה ועד היום.

לחלוף הזמן משקל רב בקביעת העונש המתאים לנאשם (ראו ע"פ 4434/10 אבי יחזקאל נ. מדינת ישראל (16.3.2011)). שלש שנים וחמישה חודשים חלפו מיום האירוע, שבו היה הנאשם כבן 22, ועד להרשעתו. הנאשם לא גרם לשיהוי בהגשת כתב האישום ולהתמשכות ההליכים בבית המשפט. נתון זה, כשהוא מצטרף לאורח חייו הנורמטיבי בדרך כלל של הנאשם ולהודאתו, מחייב לקבוע את עונשו בתחתית המתחם.

לעומת זאת, אין לקבל את טענת ב"כ הנאשם לפיה נכון לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, שכן עניינו של הנאשם אינו נופל בין המקרים המצדיקים חריגה כאמור.

סוף דבר

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים שלהלן:

- א. 10 חודשי מאסר בפעול שמהם ינוכו הימים שבהם שהה במעצר 30.7.2013 - 1.8.2013.
- ב. מאסר על תנאי של 10 חודשים לשלש שנים, בגין עבירות בנשק מסוג פשע.
- ג. קנס בסך 5000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 30.4.2017 בשעה 10:00, בבית המעצר ניצן, שבמתחם בית הסוהר איילון.

את הקנס ישלם הנאשם בחמישה תשלומים שווים ורצופים החל ביום 1.5.2017. אי תשלום אחד התשלומים יעמיד את הקנס כולו לפירעון מידי.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ט"ז אדר תשע"ז, 14 מרץ 2017, בפני הנאשם ובפני ב"כ הצדדים.